

«**A tocar!**». Creació: Camille Decourtye, Blaï Mateu Trias, Frederic Amat, Raül Refree, Lina, Tortell Poltrona, María Muñoz, Nicolas Lafourest, Roc Mateu Trias, María de la Cámara, Gabriel Paré Lezcano, Imma Colomer. Text de l'Imma Colomer: Marina Garcés. Disseny del so: Roc Mateu. Disseny de la il·luminació: Cube.bz. Disseny del vídeo: Xavier Gibert Mateu. Assistència pictòrica: Arnau Colomo. Regidoria de plató: Luara Mateu Trias. Col·laboració en la producció: Montserrat Trias Muñoz (Circ Cric), Mar Girona. Imatge: Frederic Amat. Ajudantia de direcció: Oriol Pla. Direcció: Baró d'èvel. Producció: Grec 2020 Festival de Barcelona. Teatre Grec Montjuïc. Barcelona. Del 30 de juny a l'1 de juliol.

«Senyora alcaldessa... ¿què hem de fer?»

Només començar, els dos artífexs de la companyia Baró d'Evel, la parella Blaï Mateu i Camille Decourtye, que han esperat cinc minuts drets abans que els espectadors ocupessin les grades de l'amfiteatre de Montjuïc com si fossin dues figures plantades a la pista, recorden que abans va ser «Là» i després «Falaise», dos espectacles de referència que els han portat moltes alegries i més d'un premi, com el de la Crítica de les Arts Escèniques o el Ciutat de Barcelona. I ho recorden amb una performance intensa i fugaç amb aquells espectaculars, surrealistes i suggerents vestits d'escaiola que s'esmicolen lentament mentre deixen un tou de guix blanc al centre de la pista.

«A tocar!», espectacle inaugural del Festival Grec 2020, creat més de pressa que corrents en ple confinament arran del coronavirus i en col·laboració amb les aportacions molt personals dels artistes convidats, ha obert amb alè poètic, reflexió i esgarrinxada crítica una edició d'un festival tan excepcional que passarà a la història per la seva heroïcitat a no deixar-se abatere malgrat la crisi mundial sanitària, com han fet altres cosins germans seus.

Circ, dansa, música, fado, moviment, arts plàstiques, audiovisual, so, imatge, il·luminació... tot un conglomerat inclassificable que de tan inclassificable el converteix en una peça única, com aquells

plats de gurmet que es couen durant hores a la cuina i es fonen en pocs minuts quan arriben a la taula. Fa la impressió que «A tocar!» sigui una mena d'epíleg dels anteriors espectacles de la companyia que parlen de la vida i de la mort i de la incertesa d'aquesta vida i d'aquesta mort.

Cadascun dels intèrprets d'«A tocar!» ha gratat en els seus orígens i ha begut de les fonts creatives pròpies per elaborar una nova proposta amb picades d'ullet a la seva trajectòria. Ho han fet Blai Mateu i Camille Decourtye, ja he esmentat l'escena dels vestits esmicolats, però també amb moments d'acrobàcia a collibè —ni que sigui per arribar a l'alçada d'un micro— o de conversa sense conversa sobre l'essència i la impressió de l'espectacle entre Blai i Camille amb llarga i irrespirable resposta gutural d'ella fins arribar a un cinematogràfic udol d'orgasme.

Ho fa el pintor i escenògraf Frederic Amat, tant amb la brotxa o el carro de rodes de pintura blanca com un Miró vingut del més enllà, com des de la taula d'ombres, de pinzellades i de coloraines, entre noves imatges, amb la de la projecció amb les dues mans esquelètiques que rescata de la seva adaptació del 2012 de la prosa poètica de J.V.Foix, «Una rosa amb un ganivet al pit salta, sagnant, per la finestra», premonitòria del poeta de Sarrià sobre la situació actual al món: «Acoltellada per una mà càlida, realista i experta, una autèntica rosa, gràcies a la seva remarcable valor física, va resistir l'hemorràgia. (...) Es va aturar a contemplar, dels dalts estant, pà·lidament ombrosos, els antàrtics deserts glacials, el bosc petrificat i els peixos fòssils d'ara fa tres milions d'anys. (...) La magistratura n'ha disposat l'autòpsia per a establir la causa de tan irreparable esfullament.»

Ho fa igualment la ballarina i coreògrafa María Muñoz, a vegades en solitari, a vegades a ritme dels fados que es fonen amb la natura de Montjuïc de la cantant Lina. I ho fa el músic Raül Refree que tant al piano com a la guitarra és fins i tot capaç que la petita Rita —la benjamina de 6 anys dels Mateu-Decourtye— entoni una mena de “cante jondo” iniciàtic —potser algú s'haurà adonat que ha nascut una altra estrella de la nissaga dels Poltrona— a més de l'escena amb el seu pare en record dels infants refugiats en pasteres que el mar s'emporta des de fa anys.

Imma Colomer és un punt i a part a tenir en compte de tot el muntatge de Baró d'Evel. Amb un vestit blanc immaculat, gairebé

com una d'aquelles deesses gregues, l'actriu desgrana un breu decàleg de principis escrit per la filòsofa Marina Garcés, tan senzill i clarivent de contingut com entenedor en la veu d'una de les veteranes de l'escena catalana que tan sovint ha amagat darrere de papers secundaris la seva capacitat actoral de primera fila. Paraula contemporània espetegant contra la pedra natural de Montjuïc com si fos un clàssic.

I finalment, ho ha fet també el pallaso Tortell Poltrona, primer amb una corredissa en cercle amb la seva néta Rita i després amb un breu monòleg gens complaent amb la situació social, climàtica i irresponsable de l'ésser humà amb el planeta: «Senyora alcaldessa... ¿què hem de fer...?», i encara, al final, convertit en un Tortell Poltrona de domàs gegant —¿un altre collibè a espatlles de Blai?— o recordant la gènesi de la mort d'aquell espectacle de nom d'origen exclusivament reusenc que s'atribueix a una revista satírica del 1917, «Grimègies» (Teatre Lliure, 2012) —al pallaso li ha tocat en sorteig un viatge molt lluny d'on no tornarà més— en què el Tortell va debutar en teatre de text.

Al final, en un bis col·lectiu plenament de circ, Tortell Poltrona entona el tradicional himne de pista «Somos nada» (Tortell Poltrona i Bandaclowns) mentre tot l'amfiteatre es fon i es deixa enganyar amb ell fins a l'últim alè. Un murmurí amb aforament limitat tan entranyable —ple de personal sanitari i de serveis essencials— que s'empara de la força col·lectiva que tenen tots ells per fer que el bé triomfi sobre el mal i espanti i foragiti per sempre qualsevol virus.

Andreu Sotorra, Clip de Teatre, 1 juliol 2020